

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 17/11
V Lucemburku dne 8. března 2011

Posudek 1/09

Návrh dohody o vytvoření Soudu pro evropské patenty a patenty Společenství není slučitelný s právem Evropské unie

Rada Evropské unie vypracovala návrh mezinárodní dohody, která má být uzavřena mezi členskými státy, Evropskou unií a třetími státy, které jsou smluvními stranami Evropské patentové úmluvy¹, o vytvoření soudu příslušného rozhodovat ve sporech týkajících se evropských patentů a budoucích patentů Společenství. Tento návrh dohody je součástí obecnějšího rámce zavádění jednotného systému pro evropské patenty a patenty Společenství vydávané Evropským patentovým úřadem. I když v současnosti je postup pro vydávání evropského patentu jednotný, je tento patent jen souborem jednotlivých národních patentů, které spadají do působnosti vnitrostátního práva států, které majitel patentu označil. Naproti tomu budoucí patent Společenství by měl jednotnou a autonomní povahu se stejnými účinky v celé Evropské unii a bylo by jej možno udělit, převést, prohlásit za neplatný nebo by mohl zaniknout pouze ve vztahu k tomuto území.

Návrh mezinárodní dohody zřizuje Soud pro evropské patenty a patenty Společenství, který by sestával ze soudu prvního stupně – zahrnujícího ústřední soud, jakož i místní a regionální soudy – z odvolacího soudu a společné soudní kanceláře.

V této souvislosti si Rada vyžádala posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody s právem Unie².

Soudní dvůr nejprve uvedl, že podle této dohody je Soud pro evropské patenty a patenty Společenství orgánem, který stojí vně institucionálního a soudního rámce Unie. Je organizací nadanou vlastní právní subjektivitou podle mezinárodního práva. Návrh dohody mu svěřuje výlučnou příslušnost k rozhodování o značném počtu žalob podaných jednotlivci ve věcech patentů, zejména o žalobách týkajících se skutečného nebo hrozícího porušování patentů, žalobách na zrušení patentu a o některých žalobách na náhradu škody s příslušenstvím nebo směřujících k přiznání jiné náhrady. V tomto rozsahu **soudy členských států** pozbývají příslušnost rozhodovat o těchto žalobách, a **zachovávají si tedy pouze příslušnost ve věcech, které nespádají do výlučné příslušnosti Soudu pro evropské patenty a patenty Společenství.**

Soudní dvůr doplnil, že tento soud je při výkonu svých funkcí pověřen výkladem a použitím práva Unie. Soudní dvůr sice rozhodl, že mezinárodní dohoda, která počítá s vytvořením soudu pověřeného výkladem ustanovení této dohody, v zásadě není s právem Unie neslučitelná. Připustil rovněž, že mezinárodní dohoda může mít dopady na jeho vlastní pravomoci za podmínky, že jsou splněny zásadní podmínky zachování jejich povahy a není ohrožena autonomie právního řádu Unie. Nicméně na rozdíl od jiných mezinárodních soudních systémů, o nichž Soudní dvůr rozhodoval v minulosti³, **je Soud pro evropské patenty a patenty Společenství pověřen výkladem a použitím nejen zamýšlené mezinárodní dohody, ale také právních předpisů Unie.**

¹ Evropská patentová úmluva podepsaná v Mnichově dne 5. října 1973 je smlouva, jejímiž smluvními stranami je v současnosti třicet osm států, včetně všech států Evropské unie (vyjma Unie samotné).

² Do tohoto řízení vstoupilo 21 členských států jako vedlejší účastníci.

³ Posudek 1/91 ze dne 14. prosince 1991 a posudek 1/00 ze dne 18. dubna 2002.

Soudní dvůr dále konstatoval, že **vytvoření tohoto soudu by vnitrostátní soudy připravilo o možnost, nebo případně i povinnost předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce** ve věcech patentů, jelikož návrh dohody stanoví mechanismus pro předkládání předběžných otázek, který vyhrazuje možnost předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudu pro evropské patenty a patenty Společenství, ale upírá uvedenou možnost vnitrostátním soudům.

Soudní dvůr přitom připomněl, že současný systém zavádí přímou spolupráci mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, v jejímž rámci se tyto soudy úzce podílejí na správném použití a jednotném výkladu práva Unie, jakož i na ochraně práv přiznaných tímto právním řádem jednotlivcům. Funkce svěřené na jedné straně vnitrostátním soudům a na straně druhé Soudnímu dvoru jsou zásadní za účelem zachování samotné povahy práva Unie.

V tomto ohledu Soudní dvůr připomněl zásadu, podle níž je stát povinen poskytnout náhradu za škodu způsobenou jednotlivcům v důsledku porušení práva Unie, která jsou mu přičitatelná, a to bez ohledu na orgán tohoto státu, i soudní, jehož jednáním nebo opomenutím bylo porušení způsobeno. Stejně tak pokud se porušení práva Unie dopustí vnitrostátní soud, může být u Soudního dvora zahájeno řízení za účelem určení, že se dotyčný členský stát takového nesplnění povinností dopustil.

Soudní dvůr nicméně poukázal na to, že **by rozhodnutí Soudu pro evropské patenty a patenty Společenství, kterým by bylo porušeno právo Unie, nemohlo být předmětem řízení pro nesplnění povinností ani by nemohlo zakládat majetkovou odpovědnost členského státu nebo členských států.**

Za těchto podmínek má Soudní dvůr za to, že by zamýšlená dohoda tím, že přiznává výlučnou příslušnost k rozhodování o značném počtu žalob podaných jednotlivci ve věcech patentů Společenství, jakož i k výkladu a použití práva Unie v této oblasti mezinárodnímu soudu, který stojí vně institucionálního a soudního rámce Unie, připravila soudy členských států o jejich pravomoci v oblasti výkladu a použití práva Unie. Dohoda by rovněž zasahovala do pravomoci Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách položených vnitrostátními soudy. Z tohoto důvodu **by dohoda zasahovala do samotné podstaty pravomocí svěřených orgánům Unie a členským státům, které jsou zásadní za účelem zachování samotné povahy práva Unie.**

V důsledku toho **Soudní dvůr dospěl k závěru, že zamýšlená dohoda o vytvoření Soudu pro evropské patenty a patenty Společenství není slučitelná s právem Unie.**

UPOZORNĚNÍ: Členský stát, Evropský parlament, Rada nebo Komise si mohou vyžádat posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody se Smlouvami. Je-li posudek Soudního dvora odmítavý, nemůže zamýšlená dohoda vstoupit v platnost, pokud nedojde ke změně dohody nebo ke změně Smluv.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) posudku je zveřejněno na internetové stránce CURIA.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499